

Quyết định giám đốc thẩm

Số: 245/2024/DS-GĐT

Ngày: 10/9/2024

V/v Tranh chấp hợp đồng vay tài sản.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

ỦY BAN THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao gồm có:

10 (mười) thành viên tham gia xét xử, do ông Võ Văn Cường- Phó Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh làm Chủ tọa phiên tòa theo sự ủy nhiệm của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Thư ký phiên tòa: ông Đàng Sĩ Hiến- Thẩm tra viên Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: ông Nguyễn Gia Viễn- Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 10 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử giám đốc thẩm vụ án dân sự về việc “*Tranh chấp hợp đồng vay tài sản*” giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Ông Trần Minh T, sinh năm 1952;

Địa chỉ: Số 33 đường ĐNC, Khu phố 7, Phường B, thành phố TN, tỉnh Tây Ninh.

Bị đơn: Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL.

Địa chỉ: Số 18, tổ 39, ấp PT, xã P, huyện DMC, tỉnh Tây Ninh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Phạm Văn N, sinh năm 1954;

2. Bà Phạm Thị L, sinh năm 1959;

Cùng địa chỉ: Số 105, hẻm 4, khu phố LM, phường LTB, thị xã HT, tỉnh Tây Ninh.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án dân sự phúc thẩm, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Nguyên đơn ông Trần Minh T do người đại diện theo ủy quyền là chị Võ Hương D trình bày:

Ngày 23/11/2019, ông Trần Minh T cho Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL (*sau đây viết tắt là Công ty HL*) vay số tiền 3.000.000.000 đồng, thời hạn vay 01 tháng, tiền lãi tính theo lãi suất ngân hàng, mục đích vay để Công ty HL xây dựng nhà kho. Việc cho vay có lập văn bản là “Giấy mượn tiền” do ông Phạm Văn N ký giấy vay tiền với tư cách là giám đốc, có đóng dấu Công ty HL. Ông T giao tiền mặt trực cho ông N. Hết thời hạn vay nhưng Công ty HL chưa trả gốc và lãi.

Quá trình giải quyết vụ án, ông N cho rằng đây là khoản vay cá nhân là không đúng. Ông N ký vay tiền với tư cách giám đốc Công ty nên đây là khoản vay của Công ty HL. Còn đối với các khoản vay cá nhân của ông ông N thì ông T có cho ông N nhiều lần nhưng không yêu cầu Tòa án giải quyết trong vụ án này.

Ông T khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết buộc Công ty HL có nghĩa vụ trả cho ông T số tiền vay gốc 3.000.000.000 đồng và tiền lãi theo quy định pháp luật tính từ ngày 23/11/2019 đến ngày Tòa án giải quyết vụ án.

Bị đơn Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL do người đại diện theo ủy quyền là ông Lê Trần Tiến V trình bày:

Ông T khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết buộc Công ty HL có nghĩa vụ trả cho ông T số tiền vay gốc 3.000.000.000 đồng và tiền lãi theo quy định pháp luật tính từ ngày 23/11/2019 thì Công ty HL không đồng ý. Số tiền 3.000.000.000 đồng theo “Giấy mượn tiền” ngày 23/11/2019 do ông Phạm Văn N tự vay với tư cách cá nhân nên đây là khoản vay cá nhân ông N, không phải khoản vay của Công ty HL. Trường hợp ông N là giám đốc thay mặt Công ty HL vay tiền phải có sự đồng ý của Hội đồng thành viên theo Điều lệ công ty. Hơn nữa, ông N cũng không nhập số tiền vay 3.000.000.000 đồng vào nguồn vốn Công ty, Công ty không biết về khoản vay này, từ tháng 11/2019 Công ty không xây dựng nhà kho như mục đích vay tiền của ông N. Do đó, Công ty HL không có nghĩa vụ đối với khoản vay của cá nhân ông N.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Phạm Văn N trình bày:

Ông thừa nhận có ký tên với tư cách giám đốc và đóng dấu của Công ty HL vào “Giấy mượn tiền” ngày 23/11/2019 nhưng khoản vay này ông vay với tư cách cá nhân, không phải khoản vay của Công ty HL, Công ty HL không có quan hệ làm ăn với ông T. Số tiền 3.000.000.000 đồng được ông T chuyển vào tài khoản cá nhân của

ông, ông không nhập vào nguồn vốn Công ty. Ông đã thực hiện nghĩa vụ trả lãi cho ông T với số tiền 360.000.000 đồng thông qua chuyển khoản nên đề nghị căn trừ tiền lãi đã trả vào nợ gốc, số nợ còn lại ông đồng ý trả cho ông T với tư cách cá nhân.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 77/2022/DS-ST ngày 08/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh đã quyết định:

Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Trần Minh T.

Buộc Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL có nghĩa vụ trả cho ông T số tiền vay 868.861.000 đồng, trong đó nợ gốc 766.266.543 đồng và tiền lãi 102.594.457 đồng.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về nghĩa vụ chịu lãi suất chậm trả, án phí, quyền, nghĩa vụ thi hành án.

Cùng ngày 21/9/2022, nguyên đơn và bị đơn kháng cáo đối với bản án sơ thẩm.

Tại Bản án dân sự phúc thẩm số 314/2023/DS-PT ngày 25/8/2023, Tòa án nhân dân tỉnh Tây Ninh đã quyết định (tóm tắt):

Chấp nhận yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn ông Trần Minh T;

Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL;

Sửa Bản án dân sự sơ thẩm số 77/2022/DS-ST ngày 08/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Buộc Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL có nghĩa vụ trả cho ông T số tiền vay 3.000.000.000 đồng và tiền lãi 1.120.500.000 đồng, tổng cộng 4.120.500.000 đồng.

Ngoài ra, Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định về nghĩa vụ chịu lãi suất chậm trả, án phí, quyền, nghĩa vụ thi hành án.

Ngày 12/9/2023, Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL có đơn đề nghị kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm đối với bản án dân sự phúc thẩm nêu trên.

Tại Quyết định số 22/2024/KN-DS ngày 23/5/2024, Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh kháng nghị giám đốc thẩm đối với Bản án dân sự phúc thẩm số 314/2023/DS-PT ngày 25/8/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Tây Ninh. Đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại

Thành phố Hồ Chí Minh xét xử giám đốc thẩm hủy bản án dân sự phúc thẩm nêu trên và hủy Bản án dân sự sơ thẩm số 77/2022/DS-ST ngày 08/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh để xét xử lại theo thủ tục sơ thẩm.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị chấp nhận toàn bộ kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Ông Trần Minh T khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết buộc Công ty Trách nhiệm hữu hạn Tinh bột khoai mì Hưng Long (*sau đây viết tắt là Công ty HL*) trả số tiền vay 3.000.000.000 đồng và tiền lãi theo quy định pháp luật.

Căn cứ để ông T khởi kiện là “Giấy mượn tiền ngày 23/11/2019” do ông Phạm Văn N ký vay tiền với tư cách Giám đốc Công ty HL, đóng dấu công ty, có nội dung thể hiện “*Công ty TNHH Tinh bột khoai mì HL; Tôi tên Phạm Văn N; sinh năm 1954; CMND số 290446065; cấp ngày 05/9/2013; Chức vụ: Giám đốc. Có mượn của ông Trần Minh T... số tiền 3.000.000.000 đồng. Lý do công ty mượn xây dựng nhà kho. Thời gian mượn 01 tháng kể từ ngày 23/11 đến 23/12/2019, lãi suất tính theo ngân hàng*”.

[2] Qua xem xét các tài liệu, chứng cứ khác và lời khai của các đương sự có trong hồ sơ vụ án, thấy rằng:

Theo quy định tại điểm d khoản 2 Điều 16 của Điều lệ Công ty HL thì việc thông qua hợp đồng vay tài sản phải có Nghị quyết của Hội đồng thành viên nhưng việc vay tiền của ông N không được sự đồng ý của Hội đồng thành viên. Không có chứng cứ nào để chứng minh Công ty HL biết về việc vay tiền này.

Mục đích của việc vay tiền ghi trong “Giấy mượn tiền” là xây dựng nhà kho cho Công ty HL, nhưng không có tài liệu, chứng cứ chứng minh ông N sử dụng số tiền vay vào mục đích xây dựng nhà kho. Thực tế Công ty HL cũng không xây dựng nhà kho trong khoảng thời gian này.

Bản thân ông N khẳng định quan hệ vay tài sản giữa ông với ông T đều là khoản vay cá nhân, được thể hiện thông qua việc ông T chuyển tiền đều thông qua tài khoản cá nhân ông N và ông N nhiều lần chuyển khoản (32 lần) để trả nợ cho ông T thông qua tài khoản cá nhân. Ông N không nhập khoản vay 3.000.000.000 đồng vào Công ty nên tài liệu, sổ sách kế toán của Công ty HL không thể hiện có thu - chi khoản tiền này.

[3] Tòa án sơ thẩm và Tòa án phúc thẩm đều căn cứ vào chứng cứ là “Giấy mượn tiền ngày 23/11/2019” do ông N ký với tư cách Giám đốc và đóng dấu Công ty HL để cho rằng đây là khoản nợ Công ty và buộc Công ty HL phải có nghĩa

vụ trả nợ cho ông T nhưng chưa đánh giá những tình tiết đã phân tích nêu trên và xác minh làm rõ đây là khoản vay của cá nhân ông N hay khoản vay của Công ty HL. Do đó, Tòa án sơ thẩm và Tòa án phúc thẩm buộc Công ty HL phải có nghĩa vụ trả nợ cho ông T là chưa đủ căn cứ vững chắc.

[4] Tòa án sơ thẩm cũng xác định đây là khoản vay của Công ty HL, nhưng lại xem xét đối trừ đối với các khoản vay - trả từ tài khoản cá nhân của ông T và ông N, trong khi ông N xác định đây là giao dịch cá nhân để buộc Công ty HL phải có trách nhiệm trả số tiền 868.861.000 đồng là không đúng.

[5] Từ những phân tích trên, xét thấy kháng nghị Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị hủy bản án dân sự phúc thẩm và hủy bản án dân sự sơ thẩm để xét xử sơ thẩm lại là có cơ sở để chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 337, Điều 343, Điều 345, Điều 349 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

1. Chấp nhận toàn bộ Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 22/2024/KN-DS ngày 23/5/2024 của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Hủy toàn bộ Bản án dân sự phúc thẩm số 314/2023/DS-PT ngày 25/8/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Tây Ninh và hủy toàn bộ Bản án dân sự sơ thẩm số 77/2022/DS-ST ngày 08/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh.

Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện DMC, tỉnh Tây Ninh để xét xử lại theo thủ tục sơ thẩm.

3. Quyết định giám đốc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- Chánh án;
- VKSND cấp cao tại TPHCM;
- Vụ Pháp chế và Quản lý khoa học;
- TAND tỉnh Tây Ninh;
- TAND huyện DMC;
- Chi cục THADS huyện DMC;
- Các đương sự;
- Lưu: P. LTHS, hồ sơ vụ án; THS (ĐSH).

**TM. ỦY BAN THẨM PHÁN
PHÓ CHÁNH ÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Võ Văn Cường